

Školení pro úředníky Úřadů práce v oblasti dětských skupin a služby péče o děti

Systémová změna v oblasti sladění rodinného a pracovního života prostřednictvím inovativního konceptu sousedských dětských skupin
reg. č. CZ.03.03.01/00/23_051/0002955

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zákonné povinnosti poskytovatelů služby péče o dítě v dětské skupině

5. 11. 2024
Mgr. Jiřina Chlebovská

Povinnosti vyplývají zejména...

- **Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (dále „zákon o DS“)** + vyhláška č. 350/2021 Sb.
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví + vyhláška č. 146/2024 Sb.
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně + vyhláška č. 23/2008 Sb.
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon + vyhláška č. 146/2024 Sb.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Oblast finančního práva

Agenda - další předpisy, zejména

- Trestní a přestupkové právo
- Evropské právo v oblasti veřejné podpory
- Zákony k odborné způsobilosti pečujících osob
(o pedagogických pracovnících, o sociálních službách,
lékařská a nelékařská povolání, o uznávání výsledků dalšího
vzdělávání...)
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- Školský zákon, vyhláška o předškolním vzdělávání,
Vyhláška o školním stravování
- Zákon o obcích

Dětská skupina

RODIČ vybírá si službu, musí být podrobně seznámen s pravidly
smlouva mezi rodičem a poskytovatelem

vedení evidence

BEZPEČÍ DĚTÍ:

- Bezúhonnost poskytovatele, pojištění o odpovědnosti za újmu
- požadavky na prostory – stavební předpisy, hygienické, požární
- požadavky na pečující osoby (bezúhonnost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a další vzdělávání)
- Standardy kvality péče

Bezúhonnost, prostory a pojištění

- **doloží před udělením oprávnění**
- během poskytování služby musí být podmínky stále splněny a všechny dokumenty platné

(viz prezentace k udělení oprávnění)

Splnění hygienických požadavků na prostory a provoz kontroluje u DS Krajská hygienická stanice, u SDS provozní požadavky kontroluje ÚP

Bezúhonnost poskytovatele

- Bezúhonnost osoby, u právnické osoby také členů jejího statutárního orgánu a fyzické osoby, která právnickou osobu jako člena statutárního orgánu zastupuje
- U SDS bezúhonnost a spolehlivost poskytovatele a osob sdílejících bydli
- Podmínky bezúhonnosti: nebyla pravomocně odsouzena pro (jakýkoli) úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činnosti péče o dítě nebo činností s ní srovnatelných, anebo pro trestný čin proti rodině a dětem, jehož spáchání může mít vliv na způsobilost k výkonu péče o dítě
- Nově spolehlivost (rozšíření bezúhonnosti, stejné skutkové podstaty): zahájení trestního stíhání, pravomocné odsouzení v minulosti, uznání vinným ze spáchání přestupku, jehož spáchání může mít vliv na způsobilost k výkonu péče o dítě.

Povinnosti související s pečujícími osobami zletilost, bezúhonnost

- Posuzování stejné jako u bezúhonnosti poskytovatele
- V SDS také spolehlivost
- Výpis z RT doloží poskytovateli před uzavřením pracovněprávního vztahu
- O odsouzení informují poskytovatele bezodkladně, nejdéle do 10 pracovních dní
- Pro účely kontroly si může kontrolující orgán vyžádat aktuální výpis z RT
- **Pečující osoba musí být starší 18 let**

Zdravotní způsobilost pečující osoby

- **Zdravotně způsobilá k práci a k péči o dítě v dětské skupině**
- Lékařský posudek před uzavřením pracovněprávního vztahu
- Posudek vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství a u zaměstnanců poskytovatel pracovnělékařských služeb nebo poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství, nemá-li posuzovaná osoba registrujícího poskytovatele.
- Platnost: ~~aktuálně 2 roky~~, **nově** do změny zdravotní způsobilosti, změnu doloží poskytovateli bezodkladně
- Uchovávání: po dobu platnosti posudku a dále ještě po dobu 3 let.

Odborná způsobilost pečující osoby

- Dosažení odborné způsobilosti **před zahájením péče o dítě**
- **Základní škála odborných způsobilostí** (zdravotní, sociální, pedagogická), **minimálně maturita**, profesní kvalifikace Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky, Chůva pro děti v dětské skupině jsou na úrovni maturitní zkoušky dle kvalifikačního rámce (zákon č. 179/2006 Sb.)
- Dále:
 1. Během provozní doby vždy (bez ohledu na věk dětí) alespoň 1 z pečujících osob zdravotnické vzdělání, PK Chůva pro děti v DS, dle novely také pedagogické vzdělání
 2. U dětí starších 3 let k 1. září minimálně 20 hodin týdně 1 z pečujících osob pedagogické vzdělání (přechodné ust. do 1.10.2026 pro DS evidované před 1.10.2021)

Odborná způsobilost - zdravotnická oblast

- Všeobecná sestra, praktická sestra, dětská sestra, porodní asistentka, zdravotně-sociální pracovník, zdravotnický záchranář, psycholog ve zdravotnictví, klinický psycholog, lékař
- *Absolventi zdravotnického lycea nesplňují*
- *Osoby s kvalifikací ošetřovatele již nesplňují*
- *Zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních.,*
- *Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu povolání lékařů a farmaceutů*

Odborná způsobilost – sociální oblast

- Sociální pracovník nebo pracovník v sociálních službách se středním vzděláním s maturitní zkouškou
- **Sociální pracovník:** musí absolvovat VOŠ nebo VŠ v daných oborech (Sociální práce, Sociální pedagogika atd.)
- **Pracovník v sociálních službách:** musí mít dokončené SŠ vzdělání s maturitní zkouškou, i v jiném oboru.
- *Absolvování kvalifikačního kurzu se nevyžaduje u dokončených oborů jako je: Sociální činnost, sociální péče atd.*
- *Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách*

Odborná způsobilost – sociální oblast

Obory vzdělání, při jejichž absolvování se nevyžaduje absolvování kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách

Název oboru vzdělání	Kód oboru vzdělání	Předchozí kód oboru vzdělání
Sociální péče - pečovatelská činnost	75-41-M/003	75-46-6/01
Sociální péče - sociální činnost pro etnické skupiny	75-41-M/005	75-46-6/03
Sociální činnost - sociální pečovatelství	75-41-M/008	76-52-6/01
Sociální činnost - sociální vychovatelství	75-41-M/009	76-52-6/02
Sociální činnost v prostředí etnických minorit	75-41-M/010	75-97-6
Výchovná a humanitární činnost - sociálně výchovná činnost	75-41-M/012	76-45-6/01
Vychovatelství	75-31-M/002	76-41-6
Předškolní a mimoškolní pedagogika	75-31-M/005	76-50-6
Vychovatelství pro ústavy sociální péče	75-31-L/501	76-51-6
Rodinná škola - sociální služby	78-41-M/003	63-44-6/01
Charitativní služby	69-55-J/001	63-67-3
Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních - pečovatelské práce	69-55-E/005	55-91-2/02
Sociální činnost v prostředí etnických minorit	75-41-J/002	75-97-3

Vyhláška č. 505/2006 Sb.

Odborná způsobilost – pedagogická oblast

- Učitel mateřské školy, učitel prvního stupně základní školy, asistent pedagoga podle § 20 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících (s maturitou), speciálního pedagoga nebo vychovatele.
- *Různé možnosti získání uvedené kvalifikace*
- *Absolvent pedagogického lycea splní*
- *VOŠ a VŠ vzdělání zaměřené na pedagogiku vždy splní kvalifikaci vychovatele (sociální pedagogika v programu sociální práce ne).*
- *Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů*

Odborná způsobilost – profesní kvalifikace

- PK Chůva do zahájení povinné školní docházky
- PK Chůva pro děti v dětské skupině
- Nejčastější, možnost získání kvalifikace s podporou ÚP – aktivní politika zaměstnanosti
- *U uchazečů, kteří dříve získali odbornou způsobilost Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky, nemusí autorizovaná osoba přezkušovat dříve ověřené kompetence, které se rozsahem a obsahem shodují.*
- *179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání*
- *Národní soustava kvalifikací <https://www.narodnikvalifikace.cz/>*

Pečující osoba dle Lex Ukrajina

- Zákon č. 66/2022 Sb., účinný do 31. 3. 2025
- **Cizinec s dočasnou ochranou** může pečovat o děti v DS za přítomnosti „běžné“ pečující osoby v DS
- Zletilá, svéprávná, zdravotně způsobilá, bezúhonná osoba, odborná způsobilost:
 - Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti pedagogické, sociální nebo zdravotní, nebo
 - Střední vzdělání s maturitní zkouškou + minimálně 5 let praxe v oblasti péče o dítě ve věku od 6 měsíců do zahájení povinné školní docházky

Odborná způsobilost a bezúhonnost se prvních 6 měsíců od udělení dočasné ochrany (ne od přijetí do prac. poměru) může doložit čestným prohlášením.

Kvalifikace ze zahraničí

Prokázání rovnocennosti získaného vzdělání zahraničí jako v ČR:
nostrifikace.

Jedná se o proces uznání zahraničního vzdělání a kvalifikace. Nostrifikaci má ve své gesci MŠMT (www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace),

Rovnocennost dosaženého středoškolského vzdělání ověřuje příslušný krajský úřad.

Znalost českého jazyka pečujících osob v dětské skupině není v zákoně č. 247/2014 Sb. specificky upravena, uchazeč o zkoušku PK musí být bez logopedické vady.

Další vzdělávání pečující osoby

Poskytovatel je povinen zajistit pečující osobě **další vzdělávání v oblasti péče o dítě v rozsahu nejméně 8 hodin za kalendářní rok**, v tom absolvování **kurzu první pomoci zaměřeného na dětský věk alespoň jednou za 2 kalendářní roky**.

Formy: - účast v kurzu ve vzdělávacím zařízení nebo na pracovišti zaměstnavatele, nebo

- odborná stáž na základě písemné smlouvy mezi poskytovatelem a zařízením zajišťujícím odbornou stáž.

Stejně bez ohledu na výši úvazku, zda DPP či DPČ, pokud je zaměstnána po celý rok.

Doklad o absolvování kurzu po dobu se uchovává 3 roky ode dne jeho vystavení.

Další vzdělávání je prohlubováním kvalifikace dle § 230 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Povinnosti vzhledem k rodičům a dětem

Plán výchovy a péče (není stanoven „Rámcový program výchovy a péče“, v kompetenci poskytovatele. Je zakázáno používat vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení anebo takové výchovné prostředky, které se dotýkají důstojnosti dítěte nebo které jakkoli ohrožují jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj. Kvalita PVP je posuzována obecnými kritérii přiměřenosti atd. *viz prezentace ke standardům kvality*)

Vnitřní pravidla (povinně uváděné údaje dle § 10 zákona o DS)

- vypracovat, přílohou smlouvy s rodiči (nově prokazatelné seznámení rodičů), zveřejnění v prostorech DS přístupných rodiči.

Vnitřní pravidla

- U fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo bydliště a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
- U právnické osoby obchodní firmu nebo název, právní formu, adresu sídla, jde-li o územní samosprávný celek, adresu sídla jeho orgánů, označení a umístění její organizační složky, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, a jméno, popřípadě jména, a příjmení fyzické osoby, která je jménem právnické osoby oprávněna jednat,
- U organizační složky státu, název, adresu sídla, jméno, popřípadě jména, a příjmení vedoucího organizační složky státu,
- název dětské skupiny a její kapacitu, provozní dny
- adresu místa poskytování služby péče o dítě v dětské skupině,
- podmínky poskytování služby péče o dítě v dětské skupině včetně kritérií pro úhradu rodiče
- **nově:** vymezení věku dětí, kterým je péče v dětské skupině určena,
- **nově:** jméno, popřípadě jména, příjmení osob, které sdílejí obydlí poskytovatele, a vztah poskytovatele k těmto osobám, jde-li o SDS v obydlí poskytovatele.

Další povinnosti vzhledem k rodičům a dětem

- Přijímání dětí, kterým je dětská skupina určena
- Dodržování kapacity dětí v dětské skupině
- Dodržování minimálního počtu pečujících osob vzhledem k počtu dětí
- Poskytovatel nemusí zajišťovat stravu (dle smlouvy s rodičem).
- U dětí mladších 1 roku a v SDS zajišťuje stravu vždy rodič.
- Úhrada rodiče je povinně zastropována u dětí do 31. srpna po třetích narozeninách, čerpá-li poskytovatel příspěvek na provoz DS a u všech dětí v SDS.

Smlouva o poskytování služby

- Uzavírá se před zahájením poskytování služby, písemně, musí obsahovat:
- jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození dítěte a **nově:** čerpá-li poskytovatel příspěvek na provoz dětské skupiny, rodné číslo dítěte, bylo-li přiděleno,
- místo a čas poskytování služby péče o dítě v dětské skupině,
- výši úhrady za poskytované služby a způsob jejího placení, je-li služba péče o dítě v dětské skupině poskytována s úhradou rodiče za službu péče o dítě v dětské skupině,
- podmínky stravování dítěte včetně pitného režimu v návaznosti na délku pobytu a věk dítěte,
- ujednání o dodržování vnitřních pravidel, o postupu v případě onemocnění dítěte
- dobu trvání právních vztahů vzniklých ze smlouvy a způsob jejich ukončení,
- **nově:** údaj o tom, zda poskytovatel čerpá příspěvek na provoz dětské skupiny,
- **nově: žádá-li poskytovatel o příspěvek na provoz DS, je rodič povinen oznámit uzavření smlouvy s jiným poskytovatelem**
- **prohlášení rodiče, že se seznámil s plánem výchovy a péče a vnitřními pravidly. Při změně PVP nebo VP může rodič do 30 dnů ode odstoupit od smlouvy**

Vedení evidence dětí

- jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa pobytu dítěte,
- jméno, popřípadě jména, příjmení rodičů a adresu místa pobytu alespoň jednoho z rodičů, liší-li se od adresy místa pobytu dítěte,
- jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa pobytu osoby, která na základě pověření rodiče může pro dítě docházet,
- dny v týdnu a dobu v průběhu dne, po kterou dítě v dětské skupině nově: má podle smlouvy v dětské skupině pobývat, a docházku dítěte; poskytovatel služby péče o dítě v sousedské dětské skupině zajistí podpis za každý provozní den.
- údaj týkající se výše úhrady rodiče za službu péče o dítě v dětské skupině,
- údaj o zdravotní pojišťovně dítěte,
- telefonní, popřípadě jiný kontakt na rodiče a na osobu, která může pro dítě docházet
- lékařský posudek o zdravotní způsobilosti dítěte, a to včetně dokladu, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo že je proti nákaze imunní anebo že se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci
- doklad od vazbě na trh práce, žádá-li poskytovatel o příspěvek

Vedení evidence dětí

- Oznámení rodiče o uzavření smlouvy s jiným poskytovatelem
- Součástí evidence dětí je i smlouva o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.
- Poskytovatel je povinen uchovat údaje a dokumenty obsažené v evidenci dětí o konkrétním dítěti po dobu 10 let **nově:** počínaje kalendářním rokem následujícím po ukončení poskytování služby péče o dítě v dětské skupině rodiči tohoto dítěte.
- **Nově:** Poskytovatel je povinen uchovávat 1 výtisk plánu výchovy a péče a vnitřních pravidel i po pozbytí jejich platnosti, a to po stejnou dobu, jako uchovává smlouvy, které na tyto dokumenty odkazují.

Další povinnosti

- **Označování služby:** Vždy při označování služby uvádí slova „dětská skupina“ nebo „sousedská dětská skupina“, tj. nejen v evidenci poskytovatelů, ale i ve všech dokumentech prezentaci služby.
- **Oznamování změn do evidence poskytovatelů.**
- **Oznamování přerušení poskytování služby rodičům** (např. v létě, o Vánocích, v jiných případech): nejpozději 1 měsíc před prvním dnem přerušení, případně bezodkladně poté, co se o důvodu přerušení dozví. Oznámení o přerušení poskytování služby péče o dítě v dětské skupině poskytovatel zveřejní též v prostorách dětské skupiny, které jsou přístupné rodiči.
- **Nově:** monitoring obsazených míst 1x ročně, týká se všech poskytovatelů, nejen těch, kteří čerpají příspěvek na provoz.

Další povinnosti

Vedení účetních záznamů:

- Poskytovatel je povinen vést účetní záznamy týkající se poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, a to odděleně od ostatních účetních záznamů.
- Poskytovatel je povinen vést účetní záznamy týkající se čerpání příspěvku na provoz dětské skupiny odděleně od ostatních účetních záznamů.
- V případě více dětských skupin jednoho poskytovatele je každá dětská skupina je vedena zvlášť, příspěvek je také poskytován zvlášť.
- Zákonné povinnosti poskytovatele čerpajícího příspěvek na provoz dětské skupiny *viz samostatná prezentace.*
- **Dodržování standardů kvality** *viz samostatná prezentace.*

Děkujeme za pozornost